

11 квітня – Міжнародний день визволення в'язнів із фашистських концтаборів

Через пекло – у небуття

Наближається 68 річниця визволення в'язнів із фашистських концтаборів. У цей день український народ разом із усім світом вклоняється людям, які пройшли через фашистське пекло дорогою в небуття, віддає данину скорботній пам'яті мільйонам мучеників.

Сьогодні серед нас живуть сивочолі страждальці неволі, яких із кожним роком стає все менше. Якщо у 2007-ому на Рівненщині їх проживало ще 59, то нині – 14. У районі з п'яти зостався лише

один. Друга світова війна лишила глибокі рани не тільки на землі України. Вічною є вона в мені, малолітній ув'язненій, на все життя, починаючи з двох з половиною років. Дуже шкода, що не всі розуміють страждання тих, хто не повернувся з пекла, вижив, але став інвалідом, у кого скалічені тіло, душа, нездійсненні мрії, кому довелося відчувати приниження, а деколи й зневагу.

XX століття, що відійшло в далеке минуле, не стало показовим щодо моралі. Дай Боже, щоб

разом із ним усе, що було неприхильне до українців, які не раз опинялися на межі фізичного існування, пішло безповоротно в небуття. А ще – жорстокість і насилля, байдужість і мовчазне сприяння злочинам. В'язні фашистських концтаборів перенесли багато тортур, псевдомедичних експериментів, важку фізичну працю, голод, знущання. Писати, як колись, не можу через стан здоров'я, але хочу закінчити свою розповідь віршем, написаним раніше.

Спогад минулого

Я з болем згадую той страшний день,
Який у пам'яті моїй залишився навіки.
Знущання досі бачу, чую серця щем,
Коли із маминих очей сліз витікали ріки.

Спадковість від війни на тілі залишилась,
Удар від наглядачки по хребту.
В очах відразу потемніло й помутилось,
І з болем цим я все життя живу.

Запитую сама не раз у себе,
Чому ж мені судилось так страждати?
Мабуть, написано так долею, що треба
Все витримати, щоб далі існувати.

Чому ж не можу спати я ночами
І зустрічаю ранок в напівсні?

Про всіх дітей і немічних я думаю часами,
Тільки про себе думати ніколи мені.

Я вірила, та віра вся вже вбита,
Надіялась – надії більш нема.
Любов моя вже стала сиротою,
Держу в долонях і живу сама.

Та всі ми під одним-єдиним небом,
І матінка-земля на всіх одна.
Щасливий той, хто у біді подібній не був,
Хто гірку чашу долі ще не пив до дна.

Для всіх я вірою і правдою служила,
Хотілось лиш добро всім віддавати.
Та не завжди добром мені платили,
І через це доводиться страждати.

Якби могла, до всіх я небо прихилила б,
І сонце, щоби гріло вас завжди,
Щоб добре всім було і радісно всі жили,

І щоб ніколи не було війни.

Коли засну, то сни воєнні бачу,
Страшні, що піт з чола виходить,
Концтабірних – старих й малих,
Для них вже сонечко не сходить.

І з чим це можна порівняти –
З роками стогін серця відчайдушний?
Та чим закрити, захистити
Замучені в дитинстві душі?

Нас доля мертвих і живих
Із перших днів всіх поділила,
Небагатьом з нас пощастило,
А інших невідомо де й могила.

Але я хочу, щоб завжди сміялись діти,
Нехай їх очі радістю горять,
І в кожній хаті на планеті
Лиш колискові пісеньки дзвенять.

О, Боже, розум дай всім людям,
Дай силу тим, хто може захистити,
Добра тому, хто завжди з миром буде,
Дай пам'ять всім, щоб про минуле
не забути.

Бо ж про історію забути не можна,
І без минулого майбутнього нема,
Надіюсь я, що правда переможе
Й ніколи не піде у забуття.

Віра ЦАРУК,
колишня малолітня ув'язнена фашистських концтаборів Майданек, Лісцерверг, Швібус, жителька м. Сарни.
Малюнок «Материнські сльози»
Вікторії ЯЛОВЕГИ,
учениці 10 класу Сарненського НВК
«Школа-колегіум» ім. Т.Г. Шевченка.